

Notat til Statsrevisorerne om
opfølgning på notat om
benchmarking af regionernes
ledelse og administration

Maj
2011

revision
revision

revision

Opfølgning på notat om benchmarking af regionernes ledelse og administration

5. maj 2011

RN A302/11

I. Indledning

1. Jeg omtalte i mit notat til Statsrevisorerne af 14. september 2010 om benchmarking af regionernes ledelse og administration, at jeg ville drøfte med Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet, i hvilken udstrækning regionerne selv udarbejder nøgletal og gennemfører benchmarking på administrationsområdet. Jeg ville derefter søge at vurdere, om der er behov for yderligere nøgletal på dette område, herunder hvordan en eventuel benchmarking af regionernes ledelse og administration vil kunne tilrettelægges.

2. I notatet redegjorde jeg desuden for, at regionerne ikke hidtil havde gennemført systematisk benchmarking på administrationsområdet, men at det ville være muligt at tilrettelægge en undersøgelse baseret på dels nøgletal, som allerede findes, dels områder, som det forventes at være muligt at kortlægge på trods af regionernes forskelligheder. I notatet fandt jeg det tilfredsstillende, at Danske Regioner selv ville gennemføre en benchmarking med følgende 2 hovedvinkler:

- 1) Benchmarking af regionernes ledelse og administration med udgangspunkt i eksisterende data, herunder:
 - andel af stillinger og udgifter til løn, der er kategoriseret som kontoradministration og it-stillinger, i forhold til det samlede antal stillinger
 - andel af administrative chefstillinger og udgifter til lønninger i forhold til det samlede antal stillinger.
- 2) Benchmarking af regionernes ledelse og administration på områder, hvor opgaverne er entydigt defineret. Danske Regioner ville i samarbejde med regionerne indhente data til benchmarking.

3. I dette notat redegør jeg kort for regionernes og Danske Regioners proces og resultatet af benchmarkingen. Notatet er baseret på oplysninger fra Danske Regioner og den udarbejdede rapport "Benchmarking af regionernes fællesfunktioner" fra maj 2011, som er offentliggjort den 3. maj 2011.

II. Proces og metode

4. Regionsdirektørerne besluttede efter opfordring fra Rigsrevisionen i efteråret 2010 at igangsætte et projekt om benchmarking af regionernes ledelse og administration. Projektet blev oprettet som en del af regionernes fælles effektiviseringsplan, der blev besluttet op til økonomiaftalen for 2011.

5. Regionerne fandt ikke tidligere anvendte analyser og metoder egnede til at tegne et fuldt dækkende billede af området og besluttede derfor at finde en ny metode. Metoden skulle sikre, at de sammenligninger, der foretages i benchmarkinganalysen, er hensigtsmæssige og giver læring. Alle regioner har deltaget i arbejdet med at fastlægge metoden, og de er enige om, at den er anvendelig og giver et mere præcist billede af både regionernes samlede administration og graden af central henholdsvis decentral organisering end de metoder, der hidtil har været forsøgt anvendt.

6. Metoden opgør resurseforbruget som summen af alle ansatte i administrative funktioner på centralt niveau i regionerne og alle ansatte i egentlige administrative enheder på sygehus og andre institutioner. Tillige er medtaget administrativt personale, der er ansat på sygehusafdelinger samt i psykiatriske og sociale institutioner. Opgørelsen baserer sig på data fra Det Fælleskommunale Løndatakontor (FLD). Den nye metode baserer sig på en kombination af organisation og stillingskategori og tager ikke, som i den tidligere benchmarking, udgangspunkt i de ansattes overenskomst-mæssige tilhørsforhold.

Hvis en region fx har organiseret sig meget decentralt med mange administrative opgaver på sygehusafdelingerne, vil dette blive inkluderet i analysen. Ligeledes vil fx en sygeplejerske også tælle med, hvis den pågældende kun varetager administrative opgaver.

7. Regionernes benchmarking er baseret på regionernes resurseforbrug pr. oktober 2010. Regionerne har peget på, at tidspunktet for analysen ligger umiddelbart før gennemførelsen af de senest besluttede besparelser på administrationsområdet i regionerne som følge af økonomiaftalen for 2011.

8. Regionsdirektørerne har på deres møde den 14. april 2011 tilsluttet sig projektgruppens anbefalinger om:

- at foretage en årlig opdatering af nøgletal i rapporten
- at den årlige analyse af data kan danne baggrund for yderligere analyser af delområder og videndeling mellem regionerne.

III. Udvalgte resultater fra regionernes benchmarking pr. oktober 2010

9. Regionerne har i alt ca. 8.900 ansatte, der er beskæftiget i administrative funktioner inkl. it. Udgifterne til det samlede administrative personale udgør godt 4,4 mia. kr., hvilket svarer til en administrationsgrad i regionerne på 4,4 % set i forhold til regionernes totale virksomhedsomsætning på godt 100 mia. kr. De godt 4,4 mia. kr. dækker således over administration på både sundhedsområdet, området for regional udvikling og socialområdet. Nettodriftsudgifterne på sundhedsområdet er godt 94 mia. kr., hvoraf 14 mia. kr. går til praksisområdet, og 7 mia. kr. til medicintilskud.

10. Regionernes benchmarking har vist, at det samlede administrative resurseforbrug er meget ensartet i de 5 regioner – ca. 6,7 % i forhold til alle ansatte.

11. Benchmarkingen har også vist, at sammensætningen af det administrative personale stort set er den samme på tværs af regioner. Sammensætningen består overordnet set af HK-kontorpersonale (54 %), akademikere (29 %) og chefer (8 %). Organiseringen derimod er forskellig på tværs af regionerne. Med stort set den samme personaleandel og næsten identisk fordeling mellem personalegrupper har regionerne valgt en meget forskellig struk-

tur i forhold til, hvor centralt henholdsvis decentralt de administrative funktioner og opgaver på sygehusafdelingerne er organiseret.

12. Rapporten indeholder en nærmere redegørelse for forskelle mellem regionerne på de enkelte delområder, herunder HR og lønadministration, økonomi- og regnskabsfunktioner, indkøbs- og logistikfunktion, regionsrådsbetjening mv.

IV. Vurdering af regionernes benchmarking af ledelse og administration

13. Rigsrevisionen vurderer umiddelbart, at rapporten er baseret på et grundigt arbejde og valide data. Rigsrevisionen hæfter sig ved følgende:

- Metoden til afgrænsning mellem administrative opgaver og ikke-administrative opgaver virker hensigtsmæssig forstået på den måde, at nøgletal kan vedligeholdes af regionerne med et minimum af resurseforbrug, samtidig med at nøgletal kan opgøres både for central og decentral administration.
- Rapporten giver et udgangspunkt for benchmarking, dvs. at regionerne har et værktøj, som de kan anvende fremadrettet, herunder også til analyse af de senest besluttede besparelser på administrationsområdet som følge af økonomiaftalen for 2011.

14. Jeg finder, at der med benchmarkingrapporten er tilvejebragt et godt grundlag for at følge udviklingen i resurseforbruget til administration og ledelse i de enkelte regioner. Man skal dog være opmærksom på, at den anvendte metode og de fundne nøgletal giver nogle begrænsninger:

- Det er ikke muligt at sammenligne niveauet for administrative stillinger pr. oktober 2010 med niveauet i 2007 og frem. Dvs. at det ikke kan vurderes, om der bruges færre/flere resurser på administration.
- Der bliver i rapporten ikke taget stilling til et eventuelt potentiale for effektivisering. Niveauet for nøgletallene ser umiddelbart meget ens ud, hvilket ikke er det samme som, at det er et acceptabelt niveau.
- Der er ikke på de enkelte delområder på regionsniveau opgjort andel af lønudgifter til de administrative stillinger i forhold til regionens samlede lønudgifter. Det er en opgørelse, som er mulig ifølge metoden, men den er ikke benyttet i rapporten. Danske Regioner oplyser, at sammensætningen af personalegrupperne er relativt ensartet i de 5 regioner, og at der ikke umiddelbart er noget, der tyder på, at de lønmæssige udgifter på administrationsområderne på grund af forskelle i lønniveauet i en region er højere end i en anden region.
- I rapporten indgår en række administrative delområder, som er fælles for regionerne. Der er i rapporten ikke medtaget nøgletal – eller metode til udregning herfor – på regionale fællesfunktioner, fx Danske Regioner, hvis hovedopgave er at varetage administrative opgaver på tværs af regioner.
- It-området er kun medtaget i den samlede opgørelse af administrativt resurseforbrug. I rapporten er det valgt at betragte it-funktioner som en del af det samlede sundhedsmæssige driftsmiljø, idet it i dag er en grundlæggende driftsunderstøttende funktion på sygehusene. Det drejer sig om godt 1.300 årsværk, som ikke er med i analysen af nøgletal på delområder, men som kun indgår i den samlede opgørelse.

V. Sammenfatning

15. Jeg har i notatet redegjort for, at Danske Regioner i samarbejde med regionerne har gennemført en benchmarking af regionernes ledelse og administration. Benchmarkingen er gennemført med udgangspunkt i en ny metode, som regionerne tilslutter sig, og som tager højde for forskelle i regionernes organisering.

Jeg finder det tilfredsstillende, at der nu er et datamateriale, som kan anvendes til benchmarking, yderligere analyser af delområder og videndeling mellem regionerne, og at der er oprettet en fast arbejdsgruppe med deltagelse af regionerne, som vil forestå kommende benchmarkinger og analyser af ledelse og administration.

16. Jeg finder det derfor velbegrundet, at regionerne arbejder med mulighederne for at udarbejde nøgletal og gennemføre benchmarking af ledelse og administration i regionerne.

Henrik Otbo